

SLOVENSKI SOKOL.

Štev. 12.

V Ljubljani, 25. decembra 1905.

Leto II.

Prešeren.

(Konec.)

Največja zasluga Prešernova je ta, da je napol mrtvi slovenščini vdahnil moč jezika, pokornega najtežjim pesniškim oblikam in ki je vredna posoda najglobočjih misli. Svetovna literatura pozna najbrž malo poglavij, ki bi se dala primerjati rojstvu slovenskega pesniškega jezika, in kakor vse izredno, *fenomenalno*, je brez dvoma tudi Prešernov jezikovni čin pred vsem egnijalen čin. Prevelik je, da bi moglo biti drugače. Če primerjaš okorne poskuse pred njim z dovršenim umotvorom, ki je prišel iz njegovih rok — kako si moreš ta neizmerni napredek tolmačiti drugače, kakor da je genij odkril Prešernu neskončno silo in krasoto, nenavadno gibčnost in jakost, skrite pod govorico njegovih rojakov-seljakov, in da mu je genijalen jezikovni instinkt dal slutiti zakone, po katerih je iz navidezno okornega planinskega narečja ustvaril harmonije in moči polno umetniško enoto.

Med to *slutnjo* njegove duše in realnim činom, ki ji je sledil, pa leži še mnogo, mnogo. Pozabiti ne smeš, da Prešeren ni samo našel skrivnostnega rova, kjer je bil zakopan dragi kamen slovenščine, in ga je dvignil; Prešeren ga je tudi očistil prsti in kamenja, ki sta ga obdajala, ga izoblikoval in zapustil potomcem *brušenega*,

da je njim preostalo le malo dela. Moral je torej temeljito proučiti strukturo njegovo, moral je imeti orodje, s katerim šele je mogel iz tvarine narediti umotvor, iz snovi ono mojstrsko delo, kratkoinmalo: moral je biti tudi mož temeljite in izredne jezikovne izobrazbe, ki s človekom ne pride na svet, ki si jo moraš prilastiti in katere nima, kdor se ni *učil*. Prešernova zasluga na tem polju je tem večja, čim ubožnejša je bila jezikovna šola doma in čim bolj je bil navezan na učilnico tujih jezikov, in ni nič manjša, ker mu je pri uporabi pridobljenega pomagal genius: zaradi tega je ravno njegov čin eden največjih, ki jih poznamo. Vidiš pa vendar, da je tudi *delo* element, iz katerega se je rodil. —

In dalje — oglej si Prešernova dela kot pesniške umotvore v ožjem pomenu besede. Prezreš lahko obliko — namreč uveljavljena pravila poetike, — čeprav je tudi ta do gotove meje in vsaj v toliko pridobljena, v kolikor je moral poznati tehniko zlaganja vobče in svojih težkih vzorcev posebej; in to ni malo pri možu, ki je kakor on vladal sonet in gazelo, pesem in balado. Poglej pa samo splošno naobrazbo duha, ki je nakopičena v dragoceni zapuščini njegovi. Kar je prošlost in kar je ustvarilo sodobje velikega — takratna sve-

tovna kultura ti odsvita in sije v luči Prešernovega genija iz njegovih pesmi.

Bil naj je pa genij vseh genijev — velikanska pot, ki jo je do njega napravil človeški duh in nadaljeval poleg njega, spomeniki, ki jih je zgradil in gradil ob njej — spomni se samo Ilijade, Dantejeve vizije večnosti in Fausta — so ležali *izven* njega in daleč, daleč od slovenske vasi, kjer je tekla Prešernu zibelka. Če nam pričajo njegova dela, da je bil večš poznavalec te poti, moral jo je torej premeriti sam, postati tu, postati tam in objeti s svojim duhom, kar je bilo in kar je nastajalo ob njej: Prešeren se je moral učiti, t. j. *delati*.

Da ni v potu svojega obraza potoval po tem neizmernem polju in da ni s trdom dosegel cilja, ker ga je nesel genij in ker mu je dala narava oko, ki je videlo in obdržalo več ter bolje nego milijoni drugih, da je bila zanj sredstvo, kar je za nas življenska naloga — le neumna domišljavost more sklepati iz tega, da sme lenariti in čakati, da pride izobraženost k njemu. Vi pa, Sokoli, si recite: „Tudi Prešernu, njegovemu vseobsegajočemu duhu ni bilo prihranjeno delo, in ker je drobna knjižica poezij dr. Franceta Prešerna tudi sijajen dokument, da nič velikega ne nastane brez dela, bodi dvojno draga in sveta nam, ki pravimo: v delu je naš spas!“

* * *

Obleko, ki jo ponosiš, vržeš proč in si kupiš drugo. Jezik, ki ga govori kak narod, je več. Njegove korenine segajo v globino narodovega življa, njegove duše, z narodom raste in se razvija, živi in umrje tudi jezik njegov. *Pradel* njegovega bistva je. Ko je postala latinščina mrtev jezik, ni bilo več Rimljanov, in Rimljanov ni več, odkar

govorimo o latinščini kakor mrtvem jeziku.

Prešeren je rešil slovenščino in s tem rešil Slovenstvo. V tem smo vsi edini, od tu naprej se pa začenja znana pravda. Če postaviš problem tako, da se sploh da govoriti o njem — ilirizem je očitvidna utopija — da se torej vprašaš: ali bi s stališča Slovanstva, t. i. višje in vsled tega in dubio (če dvomiš) merodajne enote, ne bilo boljše, da bi se bilo Slovenstvo zlilo in izgubilo v takrat brez dvoma močnejšem Hrvatstvu, moreš vprašanje potrditi. Samo ne pozabi, da smeš in moreš potrditi to vprašanje le tedaj, če bi o drugem, veliko težavnejšem vprašanju ne bilo nobenega dvoma, namreč: ali je bil ta čin izvedljiv, in posebej še, ali je bil ta čin izvedljiv po Prešernu v hrvatski izdaji. Izvedljiv seveda, če že ne z obojestransko koristjo za Hrvatstvo in Slovenstvo, saj brez škode za Slovenstvo, ki bi bilo moralo v tem primeru, vsled tesne zveze med jezikom in kulturo, začeti takorekoč na vseh poljih in v vseh strokah od novega. Sicer je bilo prav malo, kar smo imeli do takrat — ali imeli smo svoj lastni, četudi neizobražen jezik, in ž njim v sebi vsaj pogoje razvoja, dočim bi bili morali ob zedinjenju s Hrvati tudi ti priti od z u n a j.

Odgovor na to vprašanje in na nebroj stranskih vprašanj, ki so zvezana ž njim, pa nikakor ni samo ob sebi umeven, in po mojem nestrokovnjaškem mnenju govori celo — kakor sem namignil v početku tega odstavka — vse za to, da navdaja „očitarje“ Prešernove bolj neizpolnjena idealna želja nego izpolnjiva realna misel. Samo — spoznajmo že vendar

enkrat vsi skupaj, mi, ki zanikamo, in naši nasprotniki, da znanstveno zanesljivega odgovora na to vprašanje sploh ni, ker je vprašanje samo neznanstveno. Kaj bi bilo danes, če bi bilo pred več kot pol stoletjem belo črno in črno belo, ne ve nihče in nihče vedeti ne more, ker na zgodovinskem polju nihče ne pozna dejanskih posledic nadomišljenega vzroka in *pridigovati* jih sme tem manj, čim bolj zamotano je vprašanje. In ravno vprašanje: „Prešeren in jugoslovansko zedinjenje“ je te vrste, ker je zgodovinsko, politično, jezikoslovno, dušeslovno i. t. d. obenem.

Spoznajmo vendar že enkrat, da bijemo boj za vprašanje, kakor: „ali bi bila Avstrija še nemška premoč, da bi bila naša infanterija l. 1866. bolje oborožena“, da zaradi tega umujemo bolj po čutu, po simpatijah in anti-

patijah nego po neovrgljivih sklepih na podlagi neovrgljivih premis in da zaradi tega v tej pravdi brez konca premaga vedno oni, ki je slučajno dialektično in ne stvarno močnejši. Končajmo zaradi tega ta neplodni in nepotrebni prepir, nepotreben tudi zaradi tega, ker je močno Slovenstvo po svojem bistvu vsaj močna predstraža Slovanstva in kot tako morebiti najvažnejši del jugoslovanskih čet. Skrbimo zato rajši eni in drugi, da ne pozabimo in ne pretrgamo te zveze, ki bodi med nami.

Ali — naj se razvijejo razmere tako ali drugače, ob početku novodobnega Slovenstva bo vedno stala Prešernova nadnaturna postava. In zato se odkrijte pred njegovim spomenikom ravno vi, ki bodite vzor Slovenca: Sokoli!

Š.

Prvi hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu 1906.

Tekmovalni red.

II. Posebne določbe. (Konec.)

Konj vzdolž brez ročajev.

Na koju vzdolž brez ročajev je izvesti tekmovalcem v višjem oddelku 1 raznožni in 1 skršni veleskok, v nižjem oddelku pa samo raznožni veleskok.

Skače se z zatekom poljubne dolžine, z odzivom sonožno, s prijemom oberoč na vrat.

Skok v višino.

Skok v višino je določen za nižji oddelek na 125 cm, za višji na 135 cm. Skakati bo dvakrat; prvi skok je poskusen, šele drugi se znamkuje.

Skače se črez leseno šibico. Zatek je poljuben, odziv z eno nogo. Deska je od mesta, nad katerim je šibica, oddaljena za 120 cm.

Za posrečen se smatra oni skok, pri katerem se šibica ni prevrnila. Kakor hitro se tekmovalac odrine z deske, se smatra ta izvedba za skok.

Proste vaje.

Tekmovalci nastopijo pred sodnike v zastopu, iz katerega se uvrste v red s čelom proti sodnikom. Razstop se izvede z odskoki od srede. Na isti način (z odskoki k sredi) se izvede sestop.

Vsa povelja daje šesteročlenskim vrstam njih vodnik, dvanajstoricam in posameznikom pa eden izmed sodnikov.

Na sodnikovo povelje: „Pozor!“ sledi takoj udarec na zvonec, po katerem je tekmovalcem izvesti prvo dobo prvega oddelka prostih vaj, po drugem udarcu drugo i. t. d.

Izvesti bo samo dve sestavi prostih vaj, določenih za zlet. Ti sestavi se bosta določili obenem z vajami na orodju na dan pred tekmo.

Vrste in posamezniki, ki tekmujejo na orodju, se ne smejo uvrščati v dvanajstoric.

Poprave.

Poprave so dovoljene samo ob očitni nekrivdi tekmovalca, o čemer morajo biti vsi trije

sodniki uverjeni. To velja za tekmo na orodju; pri prostih vajah, kjer ima vsak tekmovalec svojega sodnika, odloča vsak sodnik o svojem tekmovalcu.

Orodje.

Drog: doskočni (v taki višini, da ga je z zmernim odskokom moči doseči).

Bradlja: v poljubni višini in širini po značaju vaje, ki jo bo izvesti, in po velikosti telovadca.

Konj na šir z ročaji in konj vzdolž brez ročaja je v, 120 cm visok. Pri konju vzdolž brez ročaja bo deska, visoka 10 cm, pri konju na šir z ročaji na vsaki strani blazina.

Ta določila glede orodja veljajo enako za nižji in višji oddelek.

Znamkovanje.

Znamkovanje je javno.

Eventualni protest se poda na vljuden način takoj na mestu; sodniški zbor odloči o njem po končani tekmi.

Vplivanje na sodnike pri znamkovanju po komerkoli ali na katerikoli način ni dovoljeno; če se tekmovalec proti temu zagreši, se izključi od nadaljnje tekme.

Ker niso dovoljene poprave, je treba vsako vajo dovršiti, da se sploh oceni.

Izvedbe na drogu, bradlji in konju na šir se znamkujejo po naslednji lestvici:

Vaja cela neizvedena	0 točka
„ „ zvedena, dvakrat prekinj. do 1 „	
„ „ dobro izved., enkrat prekinj. do 2 točki	
„ vzorno izvedena, pa enkrat prekinjena ali cela dobro in spojeno izvedena do	3 točke
„ cela jako dobro izvedena do	4 točke
„ cela vzorno izvedena do	5 točk.

Posamezne prvine v sestavi, označene s (!), dobodo v znamkovalni poli v opombi isti znak, kar znači točko več, če se dotična vaja izvede tako, kakor bo to natisnjeno v opombi pod črto pri tej sestavi (velja samo za višji oddelek).

Izvedbe na konju vzdolž se znamkujejo:

Vaja dobro izvedena	3 točke
„ „ jako dobro izvedena	4 točke
„ „ vzorno izvedena	5 točk.

Skok v višino:

Dobro izvedeni skok	3 točke
Jako dobro izvedeni skok	4 točke
Vzorno izvedeni skok	5 točk.

Proste vaje:

Proste vaje se bodo znamkemale tako, da se bo od 10 dosežnih točk (za obe sestavi) odštelo $\frac{1}{4}$ točke za vsako nepravilno izvedbo. Preostale točke ostanejo nedotaknjene, ako so se vaje izvedle lično in s pravo sokolsko živahnostjo. V nasprotnem primeru izgubi tekmovalec 1 točko.

Naposled se razen samih vaj znamkuje tudi nastop, vnajost in vedenje vrste in posameznikov po naslednji lestvici: nezadovoljivo, zadovoljivo, dobro, jako dobro in vzorno.

O sodniškem zboru.

1. Sodniški zbor je sestavljen iz predsednika, njegovega namestnika, sodnikov in iz potrebnega števila namestnikov.

2. Predsednik zboru je načelnik „Saveza H. S. D.“ ali njegov namestnik. Kot sodniki in namestniki bodo poslovali razen Hrvatov tudi ostali slovanski Sokoli.

3. Seje bo sklicaval predsednik sodniškega zbora po potrebi. Pri glasovanju odločuje nadpolovična večina. Ob enolikoglasju odločuje predsednikov glas.

4. Vsak sodnik je, prevzemši sodniški posel, dolžan, tekmovalni red pazno prebrati in po najboljši svoji vednosti in vesti ocenjati vaje tekmovalcev.

5. Iztis sodniške tabele kakor tudi tekmovalni red izroči tehnični odbor sodnikom pred tekmo.

6. Prvo sejo skliče predsednik sodniškega zbora dan pred tekmo. Vsak sodnik je dolžan, udeležiti se te seje. V nasprotnem primeru je izključen od sodništva.

7. Pri vsakem orodju bodo znamkovali trije sodniki, izbrani v prvi seji sodniškega zbora. Enega izmed njih določi zbor kot vrhnega sodnika.

8. Tekma se prične na konju na šir. Ko je vrsta nastopila k temu orodju, se predstavi vodnik vrste vrhnemu sodniku, na kar se prebera imena členov vrste in popravijo v prijavnici kakšne napake ali premembe.

9. Pri znamkovanju odločujejo vsi trije sodniki dogovorno, na kar zapiše vrhni znakmo v tabelo, ki jo on in ostala dva sodnika podpisajo in izroče vodniku vrste, ki jo zopet pri sledečem orodju preda vrhnemu sodniku. Tako se postopa, dokler vrste ne dovrše tekme.

Tekma se konča s prostimi vajami, na kar se izroče tabele računarskemu odboru.

10. Če nastane med tekmovalci in sodniki tak spor, da se ne da poravnati, naznani to vrhni sodnik takoj predsedniku sodniškega zbora ali njegovemu namestniku, ki ta spor reši sam ali z zborom.

11. Če bi bili sodniki pri znamkovanju ali tolmačenju tekmovalnega reda v dvomu, naj se s posredovanjem vrhnega sodnika obrnejo do predsednika sodniškega zbora ali njegovega namestnika.

Vaje na orodju, določene za tekmo na prvem hrvatskem vsesokolskem zletu^{*)}.

Nižji oddelek.

Drog.

A. Kalebne vaje.

1. Z naskokom, nadprijem: vmik spredaj — spad^{**)} v vnosno veso — vzklopni naupor — toč v opori spredaj nazaj — podmet.

2. Iz kolebanja z nadprijemom: vzklopni naupor — premah odnožno z desno (l.) not — toč jezdno nazaj — spad in prevlek z desno (l.) v vnosno veso spredaj — vzklopni naupor — podmet s polobratom na levo (d.).

3. Iz kolebanja z nadprijemom: v predkolebu naupor v obesi za desno (l.) podkoleno zunaj — premah odnožno z desno (l.) nazaj v vzporo spredaj — toč v opori spredaj nazaj — spad v vnosno veso — naupor v obesi za levo (d.) podkoleno znotraj — s premahom odnožno z desno (l.) seskok s polobratom na levo (d.).

4. Iz kolebanja z nadprijemom: v predkolebu obesa za desno (l.) podkoleno zunaj — vmik spredaj v obesi — toč v obesi za desno (l.) podkoleno nazaj — premah odnožno z desno (l.) v vzporo spredaj — spad v vnosno veso — vzklopni naupor — premik spredaj do stoje na tleh.

5. Z naskokom, nadprijem: vzmetni naupor raznoročno — spad v vnosno veso, jezdni naupor z desno (l.) znotraj — toč jezdno nazaj

— spad in prevlek z desno (l.) v vnosno veso spredaj — podmet.

B. Tezne vaje.

1. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprijemom: vzvlek spredaj — poves^{**)} — v prednos — vnosna vesa — prevlek v strmoglavo veso zadaj — polagoma v veso zadaj (naznačiti razovko) — s puščenjem leve (d.) roke poldrugi obrat na desno (l.) v veso spredaj z nadprijemom — seskok.

2. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprijemom: tezni naupor raznoročno — sevlek v vnosno veso spredaj — prednos — vzvlek spredaj — podmet.

3. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprijemom: vnosna vesa spredaj — prevlek v vnosno veso zadaj — vzvlek zadaj — preprijem desne (l.) v podprijem — cel obrat na desno (l.) v dvoprijem [leva (d.) v podprijem] v oporo spredaj — preprijem desne (l.) v podprijem — poves v veso spredaj — prednos — seskok.

4. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprijemom: tezni naupor v skrčeno prečno oporo ob desni (l.) roki — pol obrata na levo (d.) v bočno skrčeno oporo zadaj (s podprijemom) — cel obrat na levo (d.) v bočno skrčeno oporo spredaj — vzpora — podmet.

5. Iz vese spredaj z nadprijemom: prednos — vnosna vesa spredaj — prevlek v strmoglavo veso zadaj — razovka v vesi zadaj — iztegnjena vesa zadaj — vnosna vesa zadaj — prevlek v vnosno veso spredaj — prednos — odskok s polobratom na desno (l.).

Bradlja.

A. Kalebne vaje.

1. Znotraj bradlje iz kolebanja v opori na zgornjih lehtih: vzklopna vzpora — kolo zanožno z desno nad desno lestvino — kolo prednožno z desno nad levo lestvino — (spojeno) ležna vzpora za rokama (prečno) — prednožka na desno s celim obratom na levo.

^{*)} Vse sestave za tekmo na orodju, izvzemši na konju na šir z ročaji, se smejo kakor v višjem tako v nižjem oddelku izvesti na poljubno stran.

^{**)} Gib iz opore v veso po isti poti, pa v nasprotni smeri kakor pri vmiku ali vzleku (= vmik polagoma) imenujemo zmik, če se izvede hitro, sevlek pa, če se izvede polagoma. Gib iz opore v veso po isti poti, a v nasprotni smeri kakor pri nauporu, pa imenujemo spad, če se izvede hitro, in poves, če se izvede polagoma. Zmik in sevlek iz opore spredaj se delata vedno le naprej, spad in poves vedno le nazaj.

2. Znotraj bradlje iz opore na zgornjih lehtih: v zakolebu vzpora — (pri predkolebu) spad v vnosno oporo na zgornjih lehtih — vzklopna vzpora — preval naprej v used raznožno pred rokama — vzmah prednožno not — zanožka na desno (l.).

3. Znotraj bradlje iz opore na zgornjih lehtih: s kolebom preval nazaj raznočno v oporo na zgornjih lehtih — vzklopna vzpora v used raznožni pred rokama — vzmah prednožno not — preval naprej v used raznožni pred rokama — premah prednožno z desno not — pol obrata na desno v ležno bočno oporo (ob levem stegnu) — s premahom odnožnim z desno nazaj, seskok s polobratom na desno v stojo na tleh (levi bok k bradlji).

4. Ob začetku bradlje, v oddaljenosti za mali korak: z naskokom kar najdalje v oporo na zgornjih lehtih — vzklopna vzpora — preval naprej v used raznožni pred rokama — preprijem naprej (pred telo) na konec bradlje — vzmah zanožno not — medkoleb — premet v vzpori.

5. Na začetku bradlje z naskokom v vzporo — s kolebom preval naprej v vnosno oporo na zgornjih lehtih — vzklopna vzpora — preval naprej v used raznožni pred rokama — prednožni vzmah v prednos (naznačiti) — premah prednožni z levo čez desno lestvino — premah zanožno z desno in pol obrata (ob levem stegnu) na levo v ležno bočno oporo za rokama — kolo odnožno z desno s poldrugim obratom na levo do stoje na tleh (levi bok k bradlji).

B. Tezne vaje.

1. Znotraj bradlje z naskokom v vzporo — prednos z desno — cel obrat na levo (nad levo lestvino) raznočno v prednosu z desno — naznačiti prednos sonožno — used raznožno pred rokama — preprijem naprej — polagoma stoja v skrčeni opori — vzpora — used prednožno sonožno na desno lestvino — prednožka na nasprotno stran.

2. Znotraj bradlje iz opore na zgornjih lehtih: polagoma v vnosno oporo z upog-njenim trupom — vnosna opora z iztegnjenim trupom — naznačiti vnosno oporo z upog-njenim trupom in takoj vzklopna vzpora — (pri zakolebu) razovka s podporo ob komolcu — used raznožno pred rokama, s prednožnim pre-mahom z desno not pol obrata na desno v

bočno ležno oporo za rokama na levem stegnu — seskok s premahom odnožnim z desno in s polobratom na levo do stoje na tleh (desni bok k lestvini).

3. Znotraj bradlje iz opore na zgornjih lehtih: z zakolebom v ležno oporo na lehtih za rokama — vzpora soročno v ležno vzporo za rokama — prednos — pol obrata na levo (d.) v prednos na levi (d.) lestvini — odskok naprej.

4. Na začetku bradlje: z naskokom premah odnožno z desno v prednos sonožno — z zakolebom v prečno razovko s podporo ob desnem komolcu — obrat v bočno razovko s podporo ob desnem komolcu — povrat v prečno razovko — predkoleb, raznožka nazaj.

5. Na koncu bradlje iz opore na predlaktju: vzpora soročno v prednos — ležna vzpora za rokama — polagoma v obeso za narte (plavalno veso) — naupor soročno — medkoleb — raznožka naprej.

Konj na šir.

Vsaka vaja se izvaja na obe strani.

Iz vzpore spredaj na ročajih z vzmahom odnožnim z desno (l.).

1. Kolo odnožno z levo — premah odnožno z levo not — cel obrat na desno — s skrčnim premahom z desno nazaj, seskok nazaj v počep na tleh (roki ostaneta na ročajih) — skrčni premah obenožno naprej v prednos — seskok naprej.

2. Kolo prednožno z desno — premah odbočno na levo v vzporo zadaj — premah odnožno z desno nazaj — premah odnožno z levo nazaj v vzporo spredaj — kolo prednožno z levo in spojeno seskok s polobratom na levo.

3. Premah odnožno z levo not — premah odnožno z desno v vzporo zadaj — kolo odbočno z desno — skrčka nazaj v počep na tleh (roki ostaneta na ročajih) — raznožka.

4. Premah odnožno z levo not — strig odbočno na desno — premah odnožno z levo naprej v vzporo zadaj — odbočka na desno v počep na tleh (roki ostaneta na ročajih) — odbočka na levo.

5. Premah odnožno z levo not — premah odnožno z desno naprej v vzporo zadaj — kolo odnožno z levo nazaj — premah odnožno z levo not — premah odnožno z desno nazaj v počep na tleh (roki ostaneta na ročajih) — prednožka na desno. (Konec prih.)

Vestnik slovenskega sokolstva.

V odborovi seji Slovenske sokolske zveze se je sprejel od predsedstva predlagani „domači red“ in „izletni red“. „Vzorna pravila“ kakor tudi poročilo o društvenem kroju i. dr. pa je sklenil odbor predložiti vsem društvom v presojo. Radi nezadostnega prostora priobčimo podrobno poročilo prihodnjici.

Občni zbor „Postojnskega Sokola“. Dne 8. decembra t. l. se je vršil v prostorih gostilne br. Barage XII. občni zbor ob navzočnosti 30 članov. Starosta br. dr. Fran Pikel je prisrčno pozdravil zbrane „Sokole“, jih izpodbujal k nadaljnjemu sokolskemu delovanju ter jim zaklical sokolski „na zdar!“ Nato je tajnik br. Fran Kutin ml. poročal o delovanju našega društva v preteklem letu. Društvo je imelo 105 rednih in 1 častnega člana. Odbor je ukrepal v 9 sejah. Pustno soboto se je vršila v „Narodnem hotelu“ običajna predpustna veselica, ki se je v vsakem oziru izvrstno obnesla. Priredila so se javna predavanja. O „Sokolstvu“ je predaval podstarosta ljubljanskega Sokola br. dr. Vladimir Ravnihar. Nadalje je društvo priredilo dva pešizleta, zažgalo velik kres na predvečer slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, sprejelo korporativno z zastavo brate Srbe ter se udeležilo istotako korporativno z zastavo odkritja Prešernovega spomenika v Ljubljani. Na izrednem občnem zboru se je izvolilo 6 delegatov v sokolsko zvezo, ki ji pripada tudi naše društvo. Dalje sta se vršili 2 odhodnici. Društvo je pristopilo kot ustanovni član novoustanovljenemu pevskemu društvu „Postojna“. Obenem je naznanil br. tajnik kot orodjar, da se je v preteklem letu pribavilo k že odstoječemu inventarju, katerega vrednost znaša K 2131.64, še raznega orodja in mobilij za K 269.63, tako da znaša skupna vrednost inventarja po odbitku 10 % za obrabo K 2161.26. Ko se je odobrilo tajnikovo in orodjarjevo poročilo, je poročal blagajnik br. Dragotin Vičič, da je imelo društvo dohodkov K 1047.44, stroškov pa K 950.51, torej

prebitka K 96.93, kateri znesek se je vpisal na novi račun prihodnjega leta. Poročilo blagajnikovo in pregledovalcev računov se je odobrilo. — Zatem je poročal načelnik br. Fran Prosenc, da se je telovadilo po dvakrat na teden (v torek in petek: I. naraščaj od 7.—8. ure, II. starejši telovadci od 8.—1/2 10. ure zvečer) v šolski telovadnici. Starejši: v celem letu v vsem skupaj 308, v 87 telovadnih urah, povprek na uro 3.4, največ 10, najmanj 2. Naraščaj: v vsem skupaj 1105, število ur 95, povprek na uro 11.6, največ 23, najmanj 5. Priredila sta se dva izleta, poslednji z javno telovadbo, pri kateri je nastopil tudi naraščaj. Br. načelnik je grajal malobrižnost, ki vlada v našem društvu radi telovadbe, ter pozval br. Sokole, naj vsaj odslej pridno prihajajo k telovadbi, ako hočejo sploh nastopiti pri javni telovadbi na vsesokolskem zletu v Zagrebu. Poročilo načelnikovo se je vzelo z odobravanjem na znanje. Nato so se vršile volitve. Na predlog br. Antona Ditricha je bil br. dr. Franc Pikel z vzklikom izvoljen zopet za starosta, ravnotako na predlog br. Janka Ježa dosedanji podstarosta br. Emil pl. Garzarolli za podstarosta. Ostali odbor se je volil po listkih in so bili izvoljeni nasledni bratje: Baraga Andrej, Ditrich Fran, Jež Janko, Križe Fran, Kutin Fran ml., Prosenc Janko in Vičič Dragotin. — Pri slučajnostih je predlagal br. Baraga, da naj se priredi na pustno nedeljo v „Narodnem hotelu“ običajna maskarada in pustni torek korzo, br. Sagadin pa, da naj se prirede tudi v prihodnjem društvenem letu predavanja. Br. Kurnik je predlagal, naj se prično pobirati prispevki za potovalni sklad v Zagreb, v kateri namen je on daroval takoj 20 K. Vsi predlogi so bili sprejeti. — Ko se je še končno na poziv br. Koščala nabralo 16 K 60 vin. za Vilharjev spomenik, ki se ima odkriti prihodnje leto v Postojni, se je br. starosta zahvalil vsem bratom in društvenim pospeševalcem in zaključil zborovanje.

K.

Zavedni Slovenci!

V Domžalah, tik pred durmi bele Ljubljane, se je neopaženo vgnezdil tuj živelj, ki preti izpodrinuti domačine z njih posestev in jih zaslužniti. Večja posestva so že skoro vsa v rokah tujcev, ki pri letošnjih občinskih volitvah le iz taktičnih ozirov še niso segli po občinskem odboru, ampak se zadovoljili s tem, da so izrinili dva zavedna občinska moža. Vzroka je iskati v nezavednosti domačinov samih, ki dajejo tujcu pšenični kruhi in prejemaajo od njega s klobukom pod pazduho ovsenega. Da se vzbudi ljudem zopet zmisel za samostojno delo in prostost, samozavest in več ljubezni do rodne zemlje, smo ustanovili „Domžalskega Sokola,“ katerega pravila so že potrjena. Nimamo pa še orodja in tudi za to pripravnega prostora ni mogoče dobiti, zaradi česar bomo morali postaviti lastno telovadnico. Zato se obračamo na vse zavedne Slovence s prošnjo, naj nam pomagajo pri tako važnem delu v sredini slovenskega ozemlja.

Pripravljalni odbor „Domžalskega Sokola“.

Prijateljem slovenskega Sokolstva!

Po dolgem spanju smo oživili zopet „Savinskega Sokola“. Dali smo mu zopet življenje in to mu moramo ohraniti. Tako življenje pa zahteva veliko, — a mi se nismo ustrašili težav, ki so nam vstajale pred očmi, nismo mislili na naporno delo bodočnosti, poprijeli smo se in držati hočemo. Življenje dati komu je lahko — težko ga mu je pa ohraniti in voditi. Malo nas je, ki smo prijeli orožje, hiteč na obširno narodno polje kopat nerazorano ledino, in ni nam moči samim, tudi pri najboljši volji in jekleni vztrajnosti odpraviti plevla, osata in trnja, ni nam moči dospeti do cilja — zato se obračamo do vas, mili sosedje, bližnji in daljnji, do vas, prijatelji sokolske misli, da nam pomagate pri prvih vzdihih prebujenega deteta — narodne matere. Znan vam je kritični položaj našega naroda, čutite silni pritisk nasprotnika, zato boste uvideli neprecenljivo potrebo obstoja našega društva, ki se je svoj čas tako lepo razvijalo — pozneje zaspalo — a danes zopet odprlo oči — želeč med svet — koprneč po delu za narodno prosveto. Da se pa uresničijo žive želje našega Sokola, se obračamo do dobrih src, proseč jih pomoči in podpore — da vzdigne naš Sokol zopet mogočno, ponosno in drzno svoje peruti ter plove — utrjen za večno — nad Savinsko dolino ter razpne svoja krila tudi do sosedov Šaleščanov in še dalje . . . Nadejamo se lepega odmeva našega klica! Društvo potrebuje telovadnega orodja, ako hoče doseči pravi namen, a to stane denarja — tega nam pa sedaj še manjka. Zato se obračamo do vas, prijatelji Sokolstva. Vsak najmanjši dar hvaležno sprejmemo. Kar boste prispevali, kar boste darovali, darovali boste svojemu tlačnemu narodu — in naš Sokol vam obljubuje, delovati v vsakem oziru in z vsemi silami za narod, da zasluži svojo eksistenco, da izpolni svojo sveto dolžnost. Darovi naj se blagovolijo poslati blagajništvu „Savinskega Sokola“, za kar se zahvali v časnikih. Naj pade plemenito zrno na rodna tla.

„Zrno do zrna pogača,
kamen do kamna palača“.

Za odbor „Savinskega Sokola“ v Mozirju:

Ivan Lipold
t. č. podstarosta.

Radivoj Tušák
t. č. blagajnik in tajnik.

Rudolf Pevec
t. č. starosta.